

60.008 /x

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. magyar-szovjet tudományos együttműködés

i me /s/p hi -cz 1975. november 30.

tovább bővült a magyar tudományos akadémia központi kémiai kutató intézete és a szovjetunió tudományos akadémiajához tartozó intézetek kapcsolata. a közelmúltban a kémiai kutatóintézet küldöttsége szovjetunióbeli látogatása alkalmával megállapodást kötött a szovjetunió tudományos akadémiajének kémiai, fizikai, szerveskémiai, valamint a lett tudományos akadémia szerves szintetikus intézetével. a megállapodás értelmében rendszeres tapasztalatcserékre, kutatók cseréjére és a későbbiekben közös kutatásokra kerül sor. a magyar küldöttség ellátogatott más intézményekbe is, s főleg a biológiailag aktív vegyületek kutatása terén kifejtett tevékenységgel ismerkedett meg./mti/

9.30/p

-1-

13.4T
hy

13.4T
hy

bb.2. elutazott hazánkból kurt Löffler

s/hi/a/-cz

1975. november 30.

vasárnap reggel elutazott hazánkból kurt Löffler, a német demokratikus köztársaság kulturális minisztériuma államtitkárának vezetésével az a küldöttség, amely az ndk színházművészeti napjaira érkezett Magyarországra. a delegáció tagjai több színházi előadást tekintettek meg, baráti találkozókon, szakmai megbeszéléseken vettek részt. a küldöttség ellátogatott baranya, békés, borsod-abauj-zemplén, csongrád, győr-sopron és veszprém megyébe, ahol a megyék, illetve a városok vezetőivel is megbeszélést folytattak.

kurt Löffler államtitkár a kulturális minisztériumban dr. molnár ferenc államtitkárral és dr. pozsgay imre miniszter-helyettesel tanácskozott, s fogadta őt aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. orbán lászló kulturális miniszter és dr. kornidesz minály, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője.

az ndk kulturális m küldöttségét a ferihegyi repülőtéren dr. molnár ferenc államtitkár és dr. pozsgay imre miniszter-helyettes bucsuztatta. jelen voltak a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének képviselői./mti/

--

öbb.3. ifjusági delegáció utazott helsinkibe

s/p -cz

1975. november 30.

dr. maróthy lászlónak, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága tagjának, a magyar kommunista ifjusági szövetség központi bizottsága első titkárának vezetésével a finn demokratikus ifjusági szövetség és a finn központi szociáldemokrata ifjusági szövetség közös meghívására vasárnap ifjusági küldöttség utazott helsinkibe. a delegációt a ferihegyi repülőtéren borbély gábor a kisz központi bizottságának titkára és az ifjusági szövetség más vezetői bucsuztatták./mti/

--

13.00/p

-2-

13-10

bb.4. időjárásjelentés

p -cz

1975. november 30.

a meteorológiai intézet jelenti vasárnap 13 órakor:

felhős, enyhe idő.

a balkán-félszigettől a kárpát-medence keleti felén át a szovjetunió területének déli részéig mintegy 800 km- széles magas nyomású légköri képződmény húzódik. hatására ezeken a területeken csendes, változóan felhős, sokfelé ködös az idő, helyenként szitálás keletkezik. európa többi részén mérsékelt égővi ciklonok változékony, széles, jobbára erősen felhős az idő. többfelé esik az eső, a fehér-tenger és a botteni-öböl környékén havazik.

a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárását az enyhe óceáni léghullámok határozzák meg. hazánkban szombaton az északkeleti megyékben erősen felhős, vagy borult volt az idő. az ország többi részén 2-7 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben általában 4-10 fokig emelkedett. az esti óráktól kezdve nyugat felől megnövekedett a felhőzet és éjszaka és hajnalban a nyugati megyékben néhány helyen jelentéktelen mennyiségű eső hullott. vasárnap hajnalra a keleti, északkeleti megyékben 0 - minusz 6, máshol plusz 3- minusz 3 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt egyes körzetekben felhős, vagy borult párás idő volt. egy-két helyen köd és szitálás volt. a hőmérséklet 11 órakor azerősen párás és ködös helyeken csak 1-3 az ország többi területén 4-8 fok között váltakozott.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 2,7 fok volt, a 100 éves átlagnál 0,3 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok, tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, mérsékeltén süllyed.

várható időjárás hétfő estig.

tulnyomóan felhős, párás, főként hajnalban és reggel helyenként ködös idő, vasárnap szórványosan, hétfőn többfele eső, szitálás. mérsékelt, időnként megélénkülő, néhány helyen megerősödő délkeleti, déli szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet : plusz 1 - minusz 4 , legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn: 4-9 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 162 cm.
/mti/

13.10/p

-3-

13-11

bb.2. elutazott hazánkból kurt Löffler

s/hi/a/-cz

1975. november 30.

vasárnap reggel elutazott hazánkból kurt Löffler, a német demokratikus köztársaság kulturális minisztériuma államtitkárának vezetésével az a küldöttség, amely az ndk színházművészeti napjaira érkezett magyarországra. a delegáció tagjai több színházi előadást tekintettek meg, baráti találkozókon, szakmai megbeszéléseken vettek részt. a küldöttség ellátogatott baranya, békés, borsod-abauj-zemplén, csongrád, győr-sopron és veszprém megyébe, ahol a megyék, illetve a városok vezetőivel is megbeszélést folytattak.

kurt Löffler államtitkár a kulturális minisztériumban dr. molnár ferenc államtitkárral és dr. pozsgay imre miniszter-helyettesel tanácskozott, s fogadta őt aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. orbán lászló kulturális miniszter és dr. kornidesz mihály, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője.

az ndk kulturális m küldöttségét a ferihegyi repülőtéren dr. molnár ferenc államtitkár és dr. pozsgay imre miniszter-helyettes bucsuztatta. jelen voltak a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének képviselői./mti/

--

öb.3. ifjúsági delegáció utazott helsinkibe

s/p -cz

1975. november 30.

dr. maróthy lászlónak, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága tagjának, a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága első titkárának vezetésével a finn demokratikus ifjúsági szövetség és a finn központi szociáldemokrata ifjúsági szövetség közös meghívására vasárnap ifjúsági küldöttség utazott helsinkibe. a delegációt a ferihegyi repülőtéren borbély gábor a kisz központi bizottságának titkára és az ifjúsági szövetség más vezetői bucsuztatták./mti/

--

13.00/p

-2-

13-10

bb.4. időjárásjelentés

p -cz

1975. november 30.

a meteorológiai intézet jelenti vasárnap 13 órakor:

felhős, enyhe idő.

a balkán-félszigettől a kárpát-medence keleti felén át a szovjetunió területének déli részéig mintegy 800 km- széles magas nyomású légköri képződmény húzódik. hatására ezeken a területeken csendes, változóan felhős, sokfelé ködös az idő, helyenként szitálás keletkezik. európa többi részén mérsékelt égövi ciklonok változékony, széles, jobbára erősen felhős az idő. többfelé esik az eső, a fehér-tenger és a botteni-öböl környékén havazik.

a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárását az enyhe óceáni léghullámok határozzák meg. hazánkban szombaton az északkeleti megyékben erősen felhős, vagy borult volt az idő. az ország többi részén 2-7 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben általában 4-10 fokig emelkedett. az esti óráktól kezdve nyugat felől megnövekedett a felhőzet és éjszaka és hajnalban a nyugati megyékben néhány helyen jelentéktelen mennyiségű eső hullott. vasárnap hajnalra a keleti, északkeleti megyékben 0 - minusz 6, máshol plusz 3- minusz 3 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt egyes körzetekben felhős, vagy borult párás idő volt. egy-két helyen köd és szitálás volt. a hőmérséklet 11 órakor azerősen párás és ködös helyeken csak 1-3 az ország többi területén 4-8 fok között váltakozott.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 2,7 fok volt, a 100 éves átlagnál 0,3 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok, tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, mérsékeltén süllyed.

várható időjárás hétfő estig.

tulnyomóan felhős, párás, főként hajnalban és reggel helyenként ködös idő, vasárnap szórványosan, hétfőn többfele eső, szitálás. mérsékelt, időnként megélénkülő, néhány helyen megerősödő délkeleti, déli szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet : plusz 1 - minusz 4 , legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn: 4-9 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 162 cm.
/mti/ --

13.10/p

-3-

13-11

bb.5. befejeződtek a borsodi bányász kulturális hetek

vid/p -cz

1975. november 30.

a borsodi szénbányák szakszervezeti bizottsága rendezésében szeptemberben kezdődött borsodi bányász kulturális hetek vasárnap, a borsodi bányák szocialista brigádjai szellemi vetélkedőjének királdon rendezett döntőjével befejeződtek.

a királdi művelődési otthonban rendezett döntőn a bányász-
mek mintegy harminc szocialista brigádjának csapata vett részt. szakmai-munkavédelmi kérdéseken kívül politikai, valamint a borsodi bányászok kialakulására, történelmi kérdésekre is választ kellett adni. a legjobb eredményt elért brigádokat jutalmazták.

a borsodi bányász kulturális hetek során a különböző bányász lakótelepeken, valamint azokon a településeken, amelyekben nagy számban laknak bányászok több mint háromszáz különböző rendezvényt tartottak. sor került többek között a szocialista brigádok megbeszéléseire, tájékoztatókat tartottak az egyes bányák fejlesztési el-
képzeléseiről, a községekben pályaválasztási előadásokat rendeztek. napirendre került a nődolgozók helyzete, az üzemi demokrácia és ismeretterjesztő természettudományi, művészet- és művelődés történeti előadásokat, képzőművészeti kiállításokat is rendeztek.
/mti/

--

bb.6. megnyílt a nyolcadik miskolci országos grafikai biennálé

vid/p -cz

1975. november 30.

a magyar képzőművészek szövetsége észak-magyarországi területi szervezete valamint több más intézmény közös rendezésében vasárnap nyílt meg miskolcon, a miskolci galéria összes termeiben a nyolcadik miskolci országos grafikai biennálé.

a sokszorosító grafikai művelőinek két évenkénti országos seregszemléjére több mint négyszáz beküldött műből választották ki a hatvankét grafikus 138 alkotását, amelyet bemutattak. a hagyományoknak megfelelően, megközelítőleg negyven, a közelmúltban készült alkotásából önálló bemutatót rendezett a korábbi biennálé nagydíjasa, Lenkey Zoltán.

/folyt kövqm/
13.20/p

-4-

13.14

bb.6. megnyíltfolyt/p

a

a kiállítást varga gáborné, a borsod megyei tanács elnöke-helyettese nyitotta meg. megnyitójában többek között arról szó-
lott, hogy a nagy ipari városban, miskolcon megrendezett két évenkénti országos képzőművészeti tárlat nemcsak a hazai grafika országos keresztmetszetét adja, de szerves része lett a munkásművelődés fejlesztésének, az ipari dolgozók esztétikai nevelésének is.

a zsüri döntése alapján a megnyitó alkalmából adta át varga gáborné a biennálé díjait.

a borsod megyei tanács nagydíját kapta rékassy csaba grafikusművész, miskolc megyei város tanácsának díját megosztva bálint endre és bognár árpád grafikusok nyerték el.

a magyar népköztársaság képzőművészeti alapjának díját szemethy imre, míg a kisz központi bizottsága által alapított díjat somogyi győző nyerte el.

a szakszervezetek borsod megyei tanácsa díját barczi pál, kazincbarcika város tanácsa által alapított díjat pedig kovács imre kapta.

a második alkalommal adták ki a közelmúltban elhunyt és a miskolci grafikai biennálékon életében valamennyi alkalommal résztvevő kondor béla emlékére alapított plakettet, amellyel az idén Lenkey Zoltánt tüntették ki.

a grafikai biennálén szokássá vált 1971-től, hogy a szomszédos országok grafikusainak válogatásából készült tárlatot is rendeznek. az idén a józsef attila klubkönyvtárban a jugoszláviai szabadkai 14. képzőművészeti találkozó országos kiállítás anyagából álló megközelítőleg hatvan lapból álló válogatást mutatták be. a jugoszláv grafikusok kiállítását csuhány kálmán, kétszeres munkács díjas grafikusművész, a magyar népköztársaság érdemes művésze nyitotta meg./mti/

--

bb.7. új ut a debreceni nagyerdőhöz

vid/p -cz

1975. november 30.

debrecennek az arany bikától a nagyerdőig vezető útja a legforgalmasabb. éppen ezért hozott határozatot a városi tanács ennek az utszakasznak a teljes rekonstrukciójára, amelyet négy ütemben valósítanak meg. a munkák első szakasza most fejeződött be, s vasárnap már a felújított és korszerűsített simonyi úton bonyolódott a villamos és a gépkocsi forgalom. átépítették a szennyvízcsatornát, új vezetékeket fektettek le, korszerű világítást kapott a simonyi ut, középre helyezték a villamosvágányt.
/mti/

13.30/p

-5-

13.14

bb.8. módszervásár szombathelyen

vid/p -cz

1975. november 30.

vasárnap nagyszámu érdeklődő jelenlétében rendezték meg szombathelyen, a máv igazgatóság kulturtermében az ifjúsági klubok tapasztalatcseréjének jól bevált formáját, a módszervásárt. a megyei ifjúsági és művelődési központ felhívására vas megyéből tizenegy ifjúsági klub vett részt a módszervásáron, különböző forgatókönyvírással, bemutatókkal.

a klubok bemutatói ez alkalommal három témához kapcsolódtak: a községi élethez, a szabad idő hasznos eltöltéséhez és a művelődési szokásokhoz. az ifjúsági klubok ismerttetett módszereikből, bemutatott játék- és forgatókönyv kínálatukból válogatta ki az öt tagu zsüri azt az anyagot, amely országos érdeklődésre számíthat, a jövő év elején székesfehérváron megrendezésre kerülő országos klubtalálkozón.

a módszervásáron résztvevő ifjúsági klubok egymás között is cseréltek játék és forgatókönyvet, megbeszéltek eddigi munkájukban szerzett tapasztalataikat.

a helyszínen kiállítás is nyílt, amely tükrözi az ifjúsági klubok életét, munkáját./mti/

--

bbb.10. a megenyhült idő hatására folytatódnak a mezőgazdasági munkák győr-sopron megyében

vid/p -cz

1975. november 30.

a váratlan jött kemény fagy kényszerpihenőre készítette győr-sopron megyében is a mezőgazdaság dolgozóit. a megenyhült idő hatására vasárnap a megye főbb mezőgazdasági körzeteiben rábaközben, szigetközben folytatódott a cukorrépa szedése és a kukorica betakarítása, valamint az őszi mélyszántás. a cukorrépa mindössze 100 hektáron van még a földben és egy-két gazdaságban van lábon álló kukorica is jelentéktelen nagyságu területen. annál nagyobb erőket igényel a mélyszántás. eddig mintegy 80 ezer hektáron végezték el ezt a munkát és még 40 ezer hektárt kell felszántani.
/mti/

--

13.35/p

-6-

14.11

bb.9. határszemlék vas megyében

vid/a/-cz

1975. november 30.

vasárnap számos helyen tartottak határszemlélt vas megyében a mezőgazdasági szakemberek, a nagyüzemek vezetői. megállapították, hogy a vetések, a kalászosok, az őszi vetésű repce és a babor is jól fejlődik, a novemberi fagyok különösebb károkat nem okoztak a növényekben. külön megnyugtató hogy a buzavetéseken - a mezei pocok kivételével - nincs számottevő kártevő.

a termelő üzemek zavartalanul szállítják és szállíttatják a cukorrépát a feldolgozó üzembe, a sárvári cukorgyárba. a megyében még mintegy kétezer vagonnyi répa vár átadásra, aminek tulnyomó többsége depókban, prizmákban van. a tervek szerint december első hetében az utolsó réparakományokat is átveszi a gyár, ahol már eddig több mint huszezer vagon répából készült a cukor.

a vetés és betakarítás után a mezőgazdasági nagyüzemek most a legfontosabb munkára, az őszi mélyszántásra, s e munka gyorsítására fordítanak nagy gondot. vasárnap is több száz gép dolgozott a földeken. a gazdaságok zömében megfogadták a megyei mezőgazdasági operatív bizottság kérését, a nyújtott műszakban, a nagyteljesítményű gépekkel pedig három műszakban dolgoznak. több közös gazdaságban, mint például a répcelaki termelőszövetkezetben, már végeztek a mélyszántással is, s gépeiket kölcsön adják a rászoruló szomszédos gazdaságoknak./mti/

--

bb.11. vasárnapi munka a csongrádi földeken

vid/a/-cz

1975. november 30.

csongrád megyében vasárnap is dolgoztak azoknak a gazdaságoknak a területén, ahol még nem végeztek az őszi mezőgazdasági munkák utolsó feladatával. a mélyszántással. az évszakhoz képest enyhe, kimondottan kedvező időjárást kihasználva több mint 300 erőgéppel, főleg lánctalpas traktorokkal forgatták a talajt. ez a munka már a tavaszi vétésű növények magágyának az előkészítése.
/folyt.köv./
13.30/a

- 7 -

14.11

bb.11. vasárnap.....folyt./-a

a csongrádi tsz-ek, állami gazdaságok mélyszántási ter-
vüket eddig mintegy 70 százalékra teljesítették. 36 000
hektár elmunkálása van még hátra. a magasabb fekvésű föl-
dekkal rendelkező és így a nyári belvizektől kevésbé sújtott
néhány gazdaság már végzett a mélyszántással. ezek trak-
toraikkal szomszédaiknak segítenek./mti/

-.-

bb. 12. a dél-alföldi vasutasok vasárnapi helytállása

vid/a/-cz

1975. november 30.

a máv szegedi igazgatóságán öt megyére kiterjedő mun-
katerületén vasárnap is nagy teheráru forgalmat bonyolított-
tak le. csaknem 1 300 vagon építőanyaggal, iparcikkal meg-
rakott vasuti kocsi fogadását, kirakását irányították. ugyan-
akkor 500 vagon árut indítottak utnak. továbbra is „sláger
cikk”, a cukorrépa. a fontos élelmiszeripari nyersanyag:
ből 280 vagonnyit küldtek a mezőhegyesi, a sarkadi, a szol-
noki feldolgozó üzemekbe. teljes kapacitással rakottak a
székkutasi, a hódmezővásárhelyi és a földdeáki, répa-állo-
másokon,.

a dél-alföldi konzervgyárak, a pincegazdaság, valamint
a csongrád megyei gabonafelvásárló vállalat telepeiről, külföld-
re szállítottak konzerveket, palackozott italokat, illetve
kukoricavetőmagot. a volán vállalatok a nagyobb pályaudvarokon
készenlétben állva munkagépekkel, szállítójárművekkel segítet-
tek. a máv-nak az üzemekkel, gyárakkal kialakított jó part-
neri kapcsolatai is nagyban hozzájárultak a vsárnapi zökkenő-
mentes vasuti fuvarozáshoz. /mti/

-.-

13.40/a

- 8 -

h' 14⁵⁰

bb.13. többszáz nyulat fogtak be élve vasárnap a kisalföldön

vid/p -cz

1975. november 30.

vasárnap ezren végezték az élőnyul befogását a kisalföld
vadásztársaságainak vadban gazdag területein. többszáz élőnyul ke-
rült az óriás hálóba, amelyek olyan helyeken függesztettek ki,
ahol általában gyakran tartózkodnak a vadak. az itt fogott nyula-
kat olaszországba szállítják, s ott vérfrissítés céljából szabadon
engedik őket. a megye vadásztársaságai és a rezervátumok vadászai
több mint 20 ezer nyulat fognak be élve. eddig már több mint 10
ezer nyulat ejtettek foglyul.
/mti/

-.-

bb.14. élénk kirándulóforgalomgyőr-sopron megyében

vid/p -cz

1975. november 30.

a vasárnapi kellemes időt ezrek használták ki kirándulás-
ra győr-sopron megyében. különösen sopronban volt nagy a kirándu-
ló forgalom. valamennyi szálláshely foglalt volt a hét végén és
vasárnap, s egynapos látogatásra ugyancsak sok turistacsoport érke-
zett az ország minden részéből. a soproni hegyvidék kedvelt kirán-
dulóhelyein a károly magaslat környékén, a brennberg-völgyben már a
dél-élelőtti órákban is többszázán élvezték a november végi kellemes,
enyhe időt.

sokan keresték fel ezen a vasárnapon is a nagycenki széchenyi,
a fertődi esterházy kastélyt és a pannonhalmi várat. győri és
mosonmagyaróvári termál és a gyógyfürdő jelentett vonzerőt.
mindkét helyen csehszlovák és osztrák fürdővendégeket is fogad-
tak./mti/

-.-

bb.15. andrás-napi disznótorok -, párjós-ló, andrásolás borsodban

vid/p -cz

1975. november 30.

borsod megye számos vidékén, a tiszamenti falvakban csak úgy,
mint a zempléni hegyvidék településein- évszázados szokás szerint
vasárnap, november 30-án, andrás napján megkezdődik a téli sertés-
vágás. vasárnap is több mint félezer sertés került „böllétkés”,
alá, mind a délbükk-i részeken, mind pedig a bózsva völgyi fal-
vakban, ahol a korábban esett és a hegyek között megmaradt hó iga-
zi „téli szórakozással”, tette a napot. a hagyományos disznótoro-
kon pedig aztán a jóbarátok, ismerősök köszöntötték az andrás-
kat.

/folyt köv ./
13.50/p

-9-

h' 14⁵⁵

bb.15. andrás-napi....folyt/p

a családok szükségleteire az idén becslések szerint csaknem negyedmillió „háztájiban nevelt sertést vágnak le, nemcsak a tsz. tagok portáin, hanem a borsodi bányásztelepeken is.

a falusi életforma változása sok „ősmesterséget”, „háttérbe szorított az utóbbi évtizedben. ezek közé tartozik a „böllérkedés”, is, ami azonban még most is szívesen üzött foglalkozás. a nagyobb településeken a jóhírű „házi henteseknek”, szinte minden napja foglat már január végéig - de az is előfordul, hogy a szomszédos községből hívnak „vendéghentest”,

a megye más vidékein, mint többek között az abauji részen, a zempléni hegyvidéken pusztafalu környékén ilyenkor felelevenítik a fiatalok a „párjósoló andrásolásokat”, a fiatalok a régi babonás szokásokban már nem hisznek, számukra ez jó alkalom a vídám, baráti összejövetelekre. a népszokásból napjainkig annyi megmaradt, hogy azok, akik a közeli jegyváltást már elhatározták, ajándékokkal kedveskednek egymásnak./mti/

bb.16. újból gázlós a szigetközi duna szakasz - ismét nem tudnak teljes terheléssel közlekedni a hajók

1975. november 30.

vid/p -cz

néhány napos kedvező hajózási vizállás után, vasárnapra ismét nehéz hajózási viszonyok alakultak ki a pozsony és budapest, ezen a szakaszon belül is elsősorban szigetköznel. a szigetközi szakaszon ismét 9 gázló és 4 hajózó utszükület - ezekben nem tudják egymást kerülni a hajók - akadályozzák a hajózást. a gázlóokban a legalacsonyabb vízmélység 190 centiméter, ami azt jelenti, hogy már csak 75-80 százalékos terheléssel tudják az uszályokat vonatni.

a magyar és a csehszlovák hajóut kitűző szolgálatnak ismét sok a dolga, miután sűrűn kell a hajóutat jelölő bólyákat cserélni. a dunán még javában tart az őszi csucsforgalom. ehhez igazodik a szolgálat is, amelynek kitűző hajói napkelte után napnyugtáig a vízzen vannak és szükség esetén vasárnap is szolgálatot teljesítenek.

rajka térségében továbbra is nagy erővel dolgoznak két évvel ezelőtt 1000 tonnás vasércszállítmánnal elsüllyedt jugoszláv uszály kiemelésén. a hajózás rendjét ezen a szakaszon külön jelzőállomások biztosítják. az uszályt és a szállítmányt nem egészben, hanem darabokban hozzák a felszínre. a kiemelésnél gondot okoz, hogy a víz sodrása, a hajótestet valósággal beásta a kavicsos iszapba. a kiemelési munkákat sötétedés után nagy fényerejű reflektorok segítségével is folytatják./mti/

12.55/p

-.-
-10-

15

bb.17. jugoszláv képzőművészek kiállítása hódmezővásárhelyen

vid/p -cz

1975. november 30.

jugoszláv képzőművészek alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt meg vasárnap délelőtt hódmezővásárhelyen a tornyai jános múzeumban. zentai festők, szobrászok, kerámikusok mintegy 50 alkotását mutatják be.

a hódmezővásárhelyi és a zentai múzeum, illetve művésztelep kapcsolata immár hagyományos. a vasárnapi kiállítás sorrendben a tizedik. a kétoldali kapcsolat a kölcsönös tárlatok rendezésén kívül művész-cserére, kölcsönös tanulmányutakra is kiterjed.

a vasárnapi vásárhelyi kiállítást tripolszky géza, a zentai múzeum igazgatója nyitotta meg./mti/

bb.18. kgst szakemberek szolnokon

vid/p -cz

1975. november 30.

a kgst gépipari állandó bizottsága szerszámgépipari szekciójának szolnokon tanácskozó delegációi vasárnap a vendéglátó megyeszékhellyel ismerkedtek meg. a szovjet, csehszlovák, ndk, román, bolgár, lengyel és magyar szakemberek délelőtt a városi tanács fogadásán vettek részt. kukri béla tanácselnök tartott ismertetőt a 900 éves jubileumát ünneplő tiszaparti település multjáról, szocialista fejlődéséről, majd bemutatták a vendégeknek a városról készült színes filmalkotást. a küldöttek ezután városnéző sétán vettek részt, megtekintették az új lakótelepeket, ipari létesítményeket, a korszerű vasútállomást. a kgst szekció hétfőn folytatja munkaértekezletét a tiszai szálló különtermében./mti/

bb.19. ünnepi hangverseny szegeden

vid/p -cz

1975. november 30.

vasárnap ünnepi hangversennyel fejeződött be a szegedi egyetemi énekkar 50 éves fennállása alkalmából rendezett kétnapos esemény sorozat. a vasárnap délelőtti koncerten hat vendégkórus lépett fel, köztük a budapesti műszaki egyetem és a veszprémi vegyipari egyetem vegyeskara. rajtuk kívül szegedi énekkarok szerepeltek a józsef attila tudományegyetem aulájában. bartók, kodály, bárdos, valamint külföldi klasszikus szerzők műveiből adtak elő./mti/

14.05/p

-.-
-11-

15

bb.20. munkásmozgalmi dalos vasárnap szekszárdon

vid/p -cz

1975. november 30.

szekszárdon, immár nyolcadik alkalommal rendezték meg vasárnap a forradalmi és munkásmozgalmi dalokat megszólaltató tolna megyei kórustalálkozót. a babits mihály művelődési központban a megye kilenc legjobb énekkarának több száz tagja lépett színpadra. bonyhád, dombóvár, fadd, gyöngyös, kékely, tamási és tevel egy-egy, valamint szekszárd két híres kórusa adott hangversenyt a forradalmi- és munkásmozgalmi dalaiból, indulói

ból, a „vörös csepel”, népszerű taktusaitól kezdve kodály szabadság himnuszáig, valamint az erkel és a verdi operák dallamáig./mti/

--

bb.21. pécssett felavatták az első magyar planetáriumot - természettudományi studio a mecsek lejtőjén

vid/p -kz-cz

1975. november 30.

pécssett, a mecseknek a városra tekintő lejtőjén, vasárnap felavatták a tit természettudományi studioját. a hófehér falu épület toronyszerű kiképzésével, csillogó fémkupolájával, lépcsőzetesen elhelyezkedő teraszaival érdekes, jellegzetes színtérkép a hegyoldalnak. az impozáns létesítmény a tit országos központja, pécs tanácsa, a kizs megyei bizottsága, az uttoró szövetség megyei elnöksége, a tit megyei tagsága összefogásával, a mecseki szénbányák építési üzeme kivitelezésével valósult meg.

az ünnepségen jelen voltak baranya és pécs párt, állami vezetői, a társadalmi szervek, tudományos intézetek és társszervezetek képviselői. dr. lissák kálmán akadémikus, a tit megyei elnöke megnyitó szavai után dr. vonsik gyula a tudományos ismeretterjesztő társulat főtitkára mondott avatóbeszédet és adta át használatra pécs és baranya lakosságának az új közművelődési intézményt, amelynek feladata a természettudományos gondolkodás fejlesztése, különösen a munkások és a fiatalok körében. pécs felszabadulásának 31. évfordulóján megnyitott intézményt wieder béla tanácselnök vette át.

/folyt köv ./
14.10/p

-12-

14.15.10

bb.21. pécssett felavatták....folyt/p

a természettudományi studioban kapott helyet az első magyar planetárium. a jénai zeiss művekben gyártott kisplanetárium szemléletesen mutatja be a naprendszer szerkezetét és az égitestek mozgását. a teremben egyszerre ötvenen foglalhatnak helyet. a nyolc méter magas és öt méter átmérőjű kupolára vetítőszerkezet varázsolja a csillagos égboltot, miközben beethoven muzsikája szól és időnként magyarázat hangzik el. az obszervatóriumban helyezték el a csillagászati megfigyelést szolgáló, 40 centiméter átmérőjű newton-távcsövet, valamint két, nagy felbontó képességű japán távcsövet. a toronyban panoráma szoba van, ahol periszkóp és vetítő segítségével a nézők elé hozzák pécs városrészleteit.

a jövő évben kezdődik a studio második ütemének beruházása, ismét több intézmény összevonásával. teljes megvalósulás után a studio komplex módon mutatja be az érdeklődőknek a természet mikro- és makrovilágának jelenségeit.

a tit tudományos intézménye egyúttal pécs új idegenforgalmi látványossága is. az épület teraszairól egyedülálló kilátás nyílik a több ezer éves multu és gyors ütemben fejlődő, terjeszkedő városra. /mti/

--

bb.22. közlekedési balesetek, három halott

i tf/gg/p -cz

1975. november 30.

pécssett a 6.számú főúton farkas józsef 41 éves helybeli gépész féktávolságon belül egy személygépkocsi elé lépett: elütötte a jármű a gyalogost, aki a helyszínen meghalt.

ásotthalom községben kajdács györgy 30 éves helybeli traktorvezető motorkerékpárral közlekedve összeütközött rideg zoltán 29 éves csengődi tetőfedő kisparos személygépkocsijával, s ennek következtében kajdács a helyszínen meghalt. a balesetet az okozta, hogy rideg szabálytalanul kanyarodott, nem biztosított elsőbbséget az előzésben lévő motorkerékpárosnak. /folyt köv ./
14.20/p

-13-

14.15.15

bb.22. közlekedési.....folyt/p

alsónyék községben püspök katalin 19 éves kaposvári ruhagyári dolgozó személygépkocsijával a sikos uton megcsuszott és az árokba borult. a baleset következtében a gépkocsiban utazó püspök antalné 53 éves kaposvári lakos a helyszínen meghalt. a gépkocsi vezetője súlyos, de nem életveszélyes, egy másik utas könnyű sérülést szenvedett. a balesetet püspök katalin idézte elő, azzal, hogy nem az út- és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a járművet.
/mti/

bb.23. portugál papok budapesten

i tf/gg/p -cz

1975. november 30.

az országos béketanács meghívására vasárnap négytagú portugál katolikus papi küldöttség érkezett budapestre. a delegációt a ferihegyi repülőtéren terényi istván, az obt alelnöke és dr. várkonyi imre prépost kanonok, az actio catholica országos igazgatója, az obt tagja fogadta./mti/

bb.24. határőr-eskü szombathelyen

vid/tf/p -cz

1975. november 30.

vasárnap délelőtt diszünnepség színhelye volt szombathelyen a március 15 tér és környéke, ahol fiatal határőrök tették le a katonai esküt. már hagyományos társadalmi eseménye a megyeszékhelynek a határőrök eskütétele. a város lakossága és a fiatal katonák hozzátartozói ezúttal is megtöltötték a teret, hogy tanúi legyenek az ünnepi eseménynek.

az ünnepi fogadás után németh istván alezredes szólt az eskütévőkhöz. köszöntötte a fiatalokat, s hangsúlyozta többek között, hogy az eskü egy életre szól, tartalmazza azokat az alapvető kötelezettségeket, amelyek teljesítését a haza, a párt, a szocialista közösség, a dolgozó nép elvárja a katonáktól. szabad, független hazánk, szocialista vívmányainak védelme megköveteli, hogy mindenki tudása legjavával végezze feladatát. a katonai szolgálat, a honvédelem egész embert kíván, ezért arra hívta fel az esküt tévők figyelmét, hogy az eskü szellemében állandóan növeljék katonai tudásukat.

/folyt köv ./
14.30/p

-14-

15.20

bb.24. határőr-eskü.....folyt/p

az ünnepi szónok külön köszönetet mondott a szülőknek azért a szeretetért, amellyel katonai fiukat felneveltek, s kérte őket, hogy továbbra is segítsék, támogassák őket nehéz, de szép kötelezettségük minél jobb ellátása érdekében.

az ünnepség katonai diszszemlével fejeződött be./mti/

embargó 19 óráig

bb.25. a magyar népköztársaság

1975. november 30.

tr/p hi -cz

kormányja és a malgas köztársaság kormánya az országok között fennálló baráti kapcsolatok megerősítése végett elhatározták, hogy nagy-követi szinten diplomáciai kapcsolatot létesítsenek./mti/

bb.26. újvidéki szobrászművészek bajai bemutatkozása

vid/p -cz

1975. november 30.

jugoszláviai - újvidéki- szobrászművészek alkotásaiból rendezett újabb reprezentatív kiállítást a bajai türr istván múzeum. baranyiné markov zlata és branyi károly újvidéki szobrászok mutatják be műveiket a bajai közönségnek, dr. szij rezső művészettörténész rendezésében. a baján nagy érdeklődéssel várt, és vasárnap megnyílt kiállítás január 11-ig tekinthető meg a türr-múzeum roosevelt téri termében./mti/

bb.29. b.mikli ferenc festőművész tárlata kalocsán

vid/p-cz

1975. november 30.

kiskunfélegyházán nagy sikerrel mutatták be b.mikli ferenc festőművész több mint 30 évi eredményes alkotói munkáját fémjelző kiállítását. a tárlatot most kalocsára vitték, s a járási központ első istván uti kiállító termében vasárnap újra megnyitották. a művész gyűjteményes kiállításán csaknem 70 olajtemperája, vegyes technikával készült képe, illetve grafikája szerepel.
/mti/

14.40/p

-15-

15.25

bb27. vörösmarty-émlékünnepség bácsalmáson

vid/a/-cz

1975. november 30.

több napig tartó emlékünnepség -sorozatot rendeztek bácsalmáson vörösmarty mihály születésének 175., és halálának 120. évfordulója tiszteletére. a költő bácska e területének lakóit képviselte az 1848-as első népképviseleti országgyűlésben. az elmúlt napokban a nagyközség művelődési központjában vörösmarty-émlékiállítás nyitottak, majd a költővel kapcsolatos vetélkedőt rendeztek. vasárnap a bácsalmási vörösmarty általános iskola előtti téren megkoszorúzták a költő szobrát, majd a művelődési központban megtartott ünnepséggel és járási szavalóversennyel folytatódott az emlékprogram.

/mti/

--

bb.28. szabadszálláson józsef attilára emlékeztek

vid/a/-cz

1975. november 30.

szabadszálláson józsef attila gyermekkori kedves tartózkodási helyén vasárnap egésznapos megemlékezésre került sor, a költő halálának közelgő 38. évfordulója alkalmából. a művelődési házban ifjúsági irodalmi vetélkedőt és ünnepi műsort rendeztek, amelyben felléptek kecskeméti és tiszakécskei művészegyüttesek is. bodri ferenc festőművész józsef attila-versillusztrációit kiállításon mutatják be. megemlékezést tartottak a költő anyai nagyjai, pócze imre - a „dörmögő”, - egykori szabadszállási csőszházánál is, ahol a kis józsef attila gyakran tartózkodott, s amelyet ez év tavaszán emlékháznak rendeztek be. /mti/

--

bb.30. bács-kiskun megyei szövetkezeti együttesek bemutatója

vid/a/-cz

1975. november 30.

kecskeméten a megyei művelődési központban vasárnap megrendezték a fogyasztási szövetkezetek öntevékeny művészeti együtteseinek első bács-kiskun megyei bemutatóját. a szövetkezetek megyei szövetsége által fenntartott, illetve támogatott husz együttes közül hatot hívtak meg a seregszemlére. a színvonalas műsorban fellépett a kiskőrösi szimfónikus zenekar, a kecskeméti berkes ferenc női kórus, a tiszakécskei citerazénekar, továbbá az öregcsertői népi együttes, valamint érsekcsanád és bátmonostor néptáncscsoportja. /mti/

--

14.40/a

- 16 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai 1. sz. / magyar-szovjet .../ 1. bek. 6-7. sorában a szöveg helyesen:

... szerveskémiái, valamint a Lett tudományos akadémia hasonló profilu intézeteivel. a megállapodás...

/mti/

--

bb.31. . vasuti baleset

-ju -cz

1975. november 30.

vasárnap a délutáni órákban a budapest-hegyeshalom között közlekedő személyvonat herceghalom vasútállomáson eddig ismeretlen okból egy tehervonat szerelvénynek ütközött. a baleset következtében tíz személyt a mentők kórházba szállítottak, akik közül ötöt elsősegély nyújtás után elbocsátottak. a baleset körülményeinek a vizsgálatát a rendőrség, máv szakértők bevonásával megkezdte. /mti/

--

bb. 32. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke

-ju -cz

1975. november 30.

1. magyar-szovjet tudományos együttműködés
2. elutazott hazánkból kurt löffler
3. ifjúsági delegáció utazott helsinkibe
4. időjárásjelentés
5. borsodi bányász kulturális hetek
6. miskolci grafikai biennálé
7. új ut a debreceni nagyerdőhöz
8. módszervásár szombathelyen
9. határszemlék vas megyében
10. mezőgazdasági munkák győr sopron megyében
11. vasárnapi munka a csongrádi földeken
12. dél-alföldi vasutasok helytállása
13. többszáz nyulat fogtak be élve a kisalföldön
14. élénk kiránduló forgalom győr-sopron megyében
15. andrás napi disznótorok
16. újból gázlós a szigetközi duna-szakasz
17. jugoszláv képzőművészek kiállítása

/ folyt. köv./

19.05/ju

- 17 -

15.30

bb 32. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

18. kgst szakemberek szolnokon
19. ünnepi hangverseny szegeden
20. munkásmozgalmi dalos vasárnap
21. felavatták az első magyar planetáriumot
22. közlekedési balesetek
23. portugál papok budapesten
24. határőr-eskü
25. a magyar népköztársaság
26. újvidéki szobrászművészek bajai bemutatkozása
27. b. mikli ferenc festőművész tárlata
28. vörösmarty-émlékünnepség
29. józsef attilára emlékeztek
30. bács-kiskun megyei szövetkezeti együttesek bemutatója
31. vasuti baleset
32. hírjegyzék

/mti/

-. -

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
szerkesztette: koncz antal

19.15/ju

- 18 -

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. Lexikonok és enciklopédiák gazdag választéka a téli könyvvásáron

i ró/gg/p hi -cz

1975. december 1.

a közkezdvelt lexikonok és enciklopédiák gazdag kínálatával találkozhatnak a könyvbarátok a téli könyvvásáron. az akadémiai, a gondolat, a kossuth, a műszaki és a zenemű-kiadó egyaránt érdekes, hasznos kötetekkel segíti a különböző művelődési ágak, a tudomány iránt érdeklődőket.

nagy érdeklődésre tarthat számot a straub f. brunó szerkesztette biológiai lexikon, amelyhez hasonló évtizedek óta nem jelent meg magyarországon. a négy kötetre tervezett lexikon feldolgozza a legújabb kutatási eredményeket, foglalkozik például az ürbiológia, a diometria, a genetika, a biokibernetika időszzerű kérdéseivel. a gondolat kiadó több mint 1200 oldalas zseb-enciklopédiájának szerkesztői arra törekedtek, hogy az emberi tudás eredményeit összesűrítve - az adatok és tények összefüggéseit is feltárva - mutassák be. az olvasó több tízezernyi adat segítségével tájékozódhat egyebek között a természet-és társadalomtudományokban, ugyanakkor a mű népszerű ismertető jellege megkönnyíti a tudományos eredmények megértését.

a vallástörténeti kislexikon népszerűségét jelzi, hogy rövid időn belül háromszor jelent meg. az új kiadás célja ugyanaz, mint az elsőé volt: eligazítani az embert a vallástörténet labirintusában és ezáltal hozzásegíteni ahhoz, hogy korszerű véleményt alkosson a vallás világáról. világtörténelmi kisenciklopédia - ez a címe a szuhay-havas ervin szerkesztette kötetnek. a kötet a világ valamennyi országával foglalkozik, s csupán azért viseli a „kis„ jelzőt, mert anyaga a legszükségesebb tudnivalókat közli, minden állam történetéből a legfontosabbakat írja le.

/folyt köv ./

-1-

Lu